

Propunerile **ANOSR** pentru Legea bugetului de stat pentru anul 2019

Raport realizat de
**Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România
(ANOSR)**

Noiembrie, 2018

Propunerile ANOSR pentru *Legea bugetului de stat pentru anul 2019*

Introducere	2
Metodologia de calcul a creșterilor bugetare propuse	5
<i>Factorul inflaționist</i>	6
<i>Creșterea economică</i>	7
<i>Creșterile salariale</i>	7
Finanțarea de bază	9
Fondul pentru burse studentești.....	11
Subvenția pentru cămine-cantine.....	13
<i>Creșterea subvenției cămine-cantine</i>	20
Fondul pentru transportul studenților	21
Fondul pentru transportul feroviar al studenților.....	24
Cercetare	25
Investiții.....	27
Tabere studentești	27
Sinteză creșteri bugetare solicitate (învățământ superior + cercetare).....	29
Concluzii	30

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro
 office@anosr.ro
 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Introducere

Considerăm că studenții de astăzi reprezintă viitorul României și suntem conștienți că singura șansă reală pentru dezvoltarea societății românești este investiția în educație și consolidarea unui sistem de învățământ de calitate.

Din păcate, într-un sistem universitar subfinanțat, cu tăieri semnificative la capitolul investiții (**aproximativ 70%** în ultimul an), care are capacitatea de a caza doar un student din patru, respectiv în care formarea inițială și continuă a cadrelor didactice este una precară, perspectivele unui student nu par prea optimiste. Cu speranța că acest an universitar va fi primul în care se va respecta alocarea a **6% din PIB** pentru educație, conform **Legii Educației Naționale nr. 1/2011**, continuăm să milităm pentru îmbunătățirea condiției studentului român.

Reacția decidenților politici vis-a-vis de propunerile **ANOSR** de până acum a fost una ambivalentă. Deși au fost aprobate câteva măsuri importante altele la fel de importante au fost neglijate de către guvern sau respinse de către Parlament.

Măsuri precum creșterea fondului de burse și acordarea acestora pe parcursul întregului an universitar, precum și acordarea transportului feroviar gratuit, au fost măsuri ce au avut un **impact deosebit în îmbunătățirea calității vieții studenților din România**, fără a genera derapaje în Bugetul de stat. Totuși, ținem să precizăm că există alte asumări luate de partidele politice, inclusiv de cele care exercită actul de guvernare, care sunt esențiale pentru dezvoltarea societății românești și asigurarea unui învățământ de calitate și care au fost neglijate de către acestea. În continuare, **Guvernul României nu a considerat necesar să prioritizeze finanțarea învățământului emițând acte normative prin care au prorogat termenul de aplicare al articolului 8 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, care prevede alocarea unui procent de minimum 6% din Produsul Intern Brut pentru educație** (prin Ordonanța de Urgență nr. 9/27 ianuarie 2017, termenul de aplicare a fost prorogat până la 1 ianuarie 2018).

Principala solicitare a studenților rămâne, în continuare, **„o finanțare corespunzătoare a educației, peste media statelor membre ale Uniunii Europene, bazată pe performanță, prin alocarea anuală a minimum 6% din Produsul Intern Brut pentru acest sector”**.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În continuare, **articolul 8 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011** prevede faptul că „**pentru finanțarea educației naționale se alocă anual din bugetul de stat și din bugetele autorităților publice locale minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv**”. De asemenea, „**pentru activitatea de cercetare științifică se alocă anual, de la bugetul de stat, minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv**”. În fiecare an, din păcate, *Legea bugetului de stat* nu respectă acest articol.

De asemenea, **Strategia privind educația și formarea profesională 2014-2020** urmărește „**creșterea ratelor de absolvire pentru a asigura necesarul de absolvenți de studii universitare și de cercetători pentru Europa**”, în contextul în care se vizează „**asigurarea susținerii financiare necesare directe acordate studenților proveniți din familii cu venituri reduse prin regândirea sistemelor de finanțare a învățământului universitar**”.

Și **Strategia Integrată de Dezvoltare a Resurselor Umane din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții 2009-2020** menționează, printre altele, „**diferențierea alocărilor financiare în funcție de performanța dovedită, dar și pentru a încuraja și sprijini excelența. creșterea inovației și a creativității, a cercetării, inclusiv a antreprenoriatului, la toate nivelurile de educație și formare**” sau faptul că „**cheltuielile publice pentru cercetare-dezvoltare-inovare în universități și unități specializate se vor ridica la cel puțin 2% din PIB**”.

Conform ultimelor date *Eurostat* disponibile cu privire la procentul alocat din Produsul Intern Brut pentru educație, România se afla, în anul **2014**, pe ultimul loc dintre statele membre ale Uniunii Europene, cu un procent de doar **2,8%** din PIB alocat pentru învățământ, în contextul în care media la nivelul UE este de **5,1%**.

Statul/Anul	2014	2015	2016
Islanda	7,6	7,4	7,1
Danemarca	7,1	7,0	6,9
Suedia	6,6	6,5	6,6
Belgia	6,3	6,4	6,4
Finlanda	6,4	6,2	6,1
Cipru	6,0	6,0	6,0
Estonia	5,7	6,1	5,9
Slovenia	6,0	5,5	5,6
Norvegia	5,1	5,5	5,6
Elveția	5,5	5,6	5,6

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Letonia	5,9	5,9	5,5
Franța	5,5	5,5	5,4
Malta	5,6	5,5	5,4
Olanda	5,4	5,3	5,3
Lituania	5,4	5,4	5,2
Polonia	5,3	5,3	5,0
Luxemburg	4,9	4,9	4,9
Ungaria	5,1	5,1	4,9
Austria	4,9	4,9	4,9
Portugalia	5,7	5,1	4,9
Croația	4,8	4,8	4,8
Media UE	4,9	4,8	4,7
Marea Britanie	5,0	4,9	4,7
Cehia	5,1	4,9	4,5
Grecia	4,3	4,3	4,3
Germania	4,2	4,2	4,2
Spania	4,1	4,1	4,0
Italia	4,0	4,0	3,9
Slovenia	4,1	4,2	3,8
România	3,0	3,1	3,7
Bulgaria	4,1	4,0	3,4
Irlanda	4,3	3,3	3,3

Tabel 1. Procentul din PIB alocat pentru educație de mai multe state din Europa în perioada 2014-201 (sursa: Eurostat)

Beneficiile investiției în educație sunt greu de cuantificat, însă sunt enorme. Printre altele, învățământul de masă conduce la o societate mai echitabilă, în care există bunăstare și creștere economică. De asemenea, pe termen lung, direct proporțional cu nivelul de educație, starea generală a sănătății populației se îmbunătățește, scade rata criminalității, respectiv dependența de ajutoare sociale a cetățenilor, situație în care, din păcate, nu se regăsește România. Totuși, aceste lucruri nu se pot obține fără investiții importante în sistemul de educație.

Concret, ANOSR solicită **creșteri bugetare pentru diferite capitole ce vizează în mod direct sau indirect studenții din România**, precum:

- finanțarea de bază;
- subvenția pentru cămine și cantine;

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- cercetare;
- investiții de capital;
- fondul pentru tabere studentești.
- fondul pentru burse studentești;
- fondul pentru transportul studenților;

În paginile de mai jos vom prezenta, pe scurt, metodologia de calcul a creșterilor bugetare propuse, respectiv situația din ultimii ani pentru fiecare domeniu în parte, tocmai pentru a se înțelege necesitatea unor creșteri semnificative în perioada imediat următoare.

Metodologia de calcul a creșterilor bugetare propuse

ANOSR a lansat, în noiembrie 2015, analiza [Cifrele bugetului educației – unde suntem și unde ar trebui să fim](#), care realiza o radiografie a finanțării învățământului superior din România în perioada 2008-2014. În cadrul acesteia a fost utilizată o metodologie de calcul a propunerilor de creșteri bugetare pornind de la mai mulți indicatori. Datele care stau la baza calculului ANOSR provin de la platforma *Tempo* a Institutului Național de Statistică, de la Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), de la Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (MENCS), respectiv din informații și prelucrări proprii.

Creșterile bugetare propuse pentru anul 2019 au la bază mai mulți factori:

1. **Factorul inflaționist** – cuantifică creșterea/scăderea ratei inflației și a deflației (unde este cazul), în perioada 2008-2018.
2. **Creșterea economică** – media procentelor creșterii economice din perioada 2011-2018, raportată la Produsul Intern Brut.
3. **Creșterile salariale** – medie aproximativă a creșterilor salariale din perioada 2012-2018.

Am ales **anul 2008 ca punct de reper** pentru cea mai mare parte a analizei de față deoarece reprezintă **ultimul an înainte de izbucnirea crizei economice**, fenomen care a determinat Guvernul României ca în următorii ani să elaboreze un **buget de austeritate** pentru

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

educație. Anul 2008 reprezintă, așadar, un punct de reper spre care dorim să ne îndreptăm atenția, în dorința de a reveni și chiar evolua din punct de vedere al finanțării învățământului superior și nu numai. 2008 a fost și anul în care a fost semnat **Pactul național pentru educație**, un document important prin prisma faptului că a reușit să aducă educația în prim planul agendei politice, nu numai la nivel declarativ. Din păcate, anii următori au arătat cât de fragile au fost progresele privind finanțarea educației realizate la mijlocul primului deceniu al secolului XXI.

Factorul inflaționist

Inflația reprezintă creșterea generalizată a prețurilor bunurilor și serviciilor, fiind măsurată prin prețurile de consum. În contrapartidă, deflația reprezintă o scădere generalizată a prețurilor bunurilor și serviciilor, fiind, însă, un fenomen mai rar întâlnit în România ultimilor ani. Având în vedere faptul că atât instituțiile de învățământ de superior, cât și personalul academic și administrativ sunt parte activă din societate, învățământul superior reprezintă un domeniu semnificativ atins de acest factor.

Prin urmare, rata inflației/deflației reprezintă un bun indicator în vederea actualizării alocărilor bugetare pentru învățământul superior. Raportat la anul **2008, coeficientul agregat al ratelor inflației sau deflației este 1,43.**

An/Factor inflație	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Coeficient agregat
Rata inflației	7,85	5,59	6,09	5,79	3,33	3,98	1,07	-0,6	-1,55	1,34	4,25	1,43
Coeficient	1	1,07	1,13	1,20	1,27	1,32	1,37	1,38	1,37	1,35	1,38	

Tabel 2. Rata inflației multianuală 2007-2018 (Sursa: INS Tempo)¹

¹ Calculat până în luna octombrie 2018

Creșterea economică

Având în vedere faptul că **bunătarea generală trebuie să fie resimțită în toate aspectele vieții cotidiene**, inclusiv în sistemul educațional, considerăm importantă includerea creșterii economice în cadrul indicatorilor pe care îi avem în vedere atunci când solicităm creșteri punctuale în ceea ce privește bugetul învățământului superior.

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Media
Creștere procentuală reală PIB	1,1	0,6	3,5	3,1	3,9	4,8	6,9	5,5	4,0428

Tabel 3. Evoluția creșterii procentuale reale din PIB în perioada 2011-2018 (Sursa: Eurostat, CPN)²

După anii de criză financiară, 2008-2010, **în 2011 s-a înregistrat pentru prima dată o creștere economică de 1,1% din PIB**. După aceea, România a înregistrat în fiecare an creștere economică, **fapt declamat de reprezentanții partidelor politice aflate la guvernare, dar care nu s-a reflectat neapărat în bugetul educației naționale**. Media creșterii economice în perioada 2011-2018 a fost de **4,0428%** din PIB, astfel încât indicatorul pe care îl propunem în acest context este de **1,040428**.

Creșterile salariale

Un alt aspect deosebit de important în analiza noastră îl reprezintă creșterea salariilor personalului bugetar, inclusiv a celui din sistemul educațional. În acest sens, am identificat următoarele etape:

² Comisia Națională de Prognoză, Proiecția principalilor indicatori macroeconomici 2018-2021, Varianta de primăvară 2018
http://www.cnp.ro/user/repository/prognoze/prognoza_2018_2021_varianta_de_primavara_2018.pdf

a) Pentru personalul didactic și didactic auxiliar

1. Creșterea cu **8%** a salariilor de bază începând cu **1 iunie 2012** prin **Ordonanța de Urgența nr. 19/2012**
2. Creșterea cu **7,4%** a salariilor de bază începând cu **1 decembrie 2012** prin **Ordonanța de Urgența nr. 19/2012**
3. Creșterea cu **5%** a salariilor de bază, începând cu **1 martie 2015**, respectiv **1 septembrie 2015** prin **Ordonanța de Urgență nr. 83 din 12 decembrie 2014**
4. Creșterea cu **15%** a salariilor de bază la **1 decembrie 2015** prin **Ordonanța de Urgență nr. 54 din 4 noiembrie 2015**
5. Modificările realizate în modul de stabilire a drepturilor salariale începând cu **1 august 2016**, prin **Ordonanța de Urgență nr. 20 din 9 iunie 2016**, **Hotărârea de Guvern nr. 582 din 22 august 2016** și **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 43 din 31 august 2016**
6. Modificările realizate în modul de stabilire a drepturilor salariale începând cu **1 februarie 2017** prin **Ordonanța de Urgență nr. 12 din 27 ianuarie 2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare**
7. Modificările prevăzute a fi aplicate începând cu 2018 prin **Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice**

b) Pentru personalul nedidactic

1. Creșterea cu **8%** a salariilor de bază începând cu **1 iunie 2012** prin **Ordonanța de Urgența nr. 19/2012**
2. Creșterea cu **7,4%** a salariilor de bază începând cu **1 decembrie 2012** prin **Ordonanța de Urgența nr. 19/2012**
3. Creșterea cu **12%** a salariilor de bază începând cu **1 august 2015** prin **Ordonanța de Urgență nr. 27 din 30 iunie 2015**
4. Creșterea cu **15%** a salariilor de bază la **1 decembrie 2015** prin **Ordonanța de Urgență nr. 54 din 4 noiembrie 2015**
5. Modificările realizate în modul de stabilire a drepturilor salariale începând cu **1 august 2016**, prin **Ordonanța de Urgență nr. 20 din 9 iunie 2016**, **Hotărârea de**

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Guvern nr. 582 din 22 august 2016 și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 43 din 31 august 2016

6. Modificările realizate în modul de stabilire a drepturilor salariale începând cu **1 februarie 2017** prin **Ordonanța de Urgență nr. 12 din 27 ianuarie 2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare**
7. **Ordonanța de urgență nr. 17/2017** privind unele măsuri în domeniul învățământului care modifică salariile care modifică salariile personalului nedidactic
8. Modificările prevăzute a fi aplicate începând cu 2018 prin **Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice**

În analiza noastră vom utiliza media dintre creșterea salarială medie specifică personalului nedidactic (**2,69**) și cea a cadrelor didactice (**1,61**), în contextul în care ultima categorie menționată beneficiază și de indemnizații de conducere și alte sporuri greu de cuantificat la nivel național, dat fiind faptul că instituțiile de învățământ superior beneficiază de autonomie universitară în vederea stabilirii acestora, iar numărul de cadre didactice este net superior personalului nedidactic. Coeficientul luat în calculul analizei este de **2,15**.

Așadar, **factorul agregat**, utilizat în calculul solicitărilor noastre, este în valoare de **3,20**, reprezentând înmulțirea din valorile celor trei factori: factorul inflaționist (**1,43**), creșterea economică (**1,040428**), precum și creșterile salariale (**2,15**).

Finanțarea de bază

Finanțarea de bază (FB) reprezintă principala sursă de venit a universităților din România, fiind acordată în baza unui contract instituțional, anual, semnat între Ministerul Educației Naționale. Suma atribuită se acordă în funcție de numărul de studenți, specializarea studiată, limba în care are loc procesul de predare, ciclul de studii.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În ceea ce privește finanțarea de bază a universităților, constatăm un regres la nivelul ultimilor ani. Astfel, dacă în anul **2008** au fost alocați de la bugetul de stat **1.947.300.000 lei** pentru acest capitol, în **2018**, proiectul de buget stipulează suma de **3.365.284.000 lei**.

Având în vedere faptul că alocarea finanțării de bază produce cel mai semnificativ impact asupra sistemului de învățământ superior, considerăm că această creștere trebuie tratată prioritar. De asemenea, orice modificare negativă a acestei sume sau lipsa unei corelări adecvate a valorii finanțării de bază cu creșterile salariale, spre exemplu, poate duce la probleme destul de grave în ceea ce privește managementul universitar, afectând autonomia instituțiilor de învățământ superior.

An	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alocație unitară student echivalent	3.122	3.031	2.841	2.444	2.126	2.340	2.434	2.581	3.128	3.692	4.580

Tabel 4. Alocarea bugetară per student echivalent în perioada 2008 - 2017 (Sursa: CNFIS)

Având în vedere factorul agregat raportat la anul 2008, în anul 2019, suma alocată ar trebui să fie de **minim 6.270.306.000 lei**, ceea ce ar conduce la sumă de circa **9571,76 lei/student echivalent**, față de **4.580 lei**, cât a fost alocat în anul **2018**. Deși creșterea este una semnificativă la prima vedere, având în vedere necesitățile unui învățământ superior de calitate, aceasta este una relativ modestă. Chiar dacă față de anul **2015**, alocarea bugetară per student echivalent a crescut procentual cu **52,86%**, trebuie să menționăm faptul că abia în anul **2016** s-a ajuns din nou la o alocare bugetară pentru un student bugetat, comparabilă cu cea din anul **2008**, în contextul în care, așa cum am arătat și mai sus, costurile generate de creșterile salariale și inflație au crescut.

Fondul pentru burse studentești

Bursele, indiferent de tipul acestora (social, de merit sau performanță ș. a.), reprezintă unul dintre principalele mijloace prin care statul român stimulează performanța, respectiv sprijină o cât mai mare incluziune socială a studenților și potențialilor candidați pentru a fi studenți.

Fondul pentru burse studentești se alocă în conformitate cu **articolul 223 al Legii Educației Naționale nr. 1/2011**, care prevede că acesta este repartizat în funcție de „*numărul de studenți de la învățământul cu frecvență, fără taxă de studii*”. Universitățile au, de asemenea, posibilitatea de a aloca fonduri pentru bursele studentești din venituri extrabugetare. Trebuie menționat faptul că nu există prevederi referitoare la modul în care universitățile distribuie fondul de burse alocat de stat, procentul alocat fiecărei categorii de burse fiind decis de către fiecare instituție de învățământ superior în parte, în baza autonomiei universitare.

În anul universitar **2012-2013**, **8,62%** din totalul studenților înmatriculați beneficiau de burse sociale, pe când în anul universitar **2016-2017** numărul acestora a scăzut la **7,82%**. Totodată în anul universitar 2012-2013, **2,68%** au obținut burse de merit, în timp ce **22,2%** dintre studenți aveau burse de studiu. Așadar, în anul universitar **2012-2013**, **24,88%** dintre studenți beneficiau de burse de merit și studiu, numărul acestora scăzând însă la **15,68%** din numărul studenților înmatriculați, în anul universitar **2016-2017**.

Altfel putem observa că în pofida faptului că alocația bugetară pe student a crescut, numărul de studenți care beneficiază de burse a scăzut, aceasta demonstrând că nivelul de creștere a alocației bugetare nu a fost suficient să permită cel puțin menținerea proporției de studenți ce beneficiază de burse.

În același timp, scăderea cotei de beneficiari și această abordare meritocratică asupra burselor nu este în beneficiul creșterii numărului de studenți, tinerii fiind descurajați de lipsa unor forme de sprijin prin care să poată să urmeze cursuri universitare. Problemele sociale cu care se confruntă România ar trebui să fie suficiente pentru a determina decidenții, implicit și universitățile, să aloce mai multe resurse pentru a încerca să faciliteze accesul categoriilor defavorizate la studii universitare.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În **2016**, pentru prima dată după șapte ani, alocarea bugetară pentru fiecare student eligibil a crescut cu **20,29%**, de la **69 lei**, la **83 lei**, în urma demersurilor realizate de ANOSR. Aceeași analiză a CNFIS din anul 2016 a reliefat faptul că, pentru a se îndeplini cerințele legale cu privire la fondul de burse și pentru ca acestea să își îndeplinească scopul prevăzut de lege, acesta din urmă ar trebui **să crească cu 240%**. În acest mod ar putea fi acoperite o parte însemnată din cheltuielile referitoare la masa și cazarea studenților eligibili pentru a primi astfel de mijloace de susținere financiară sau recompensare pentru activitatea academică. Prin urmare, alocarea bugetară pentru fiecare student bugetat a crescut în 2017 la **201 lei/lună**, suma totală destinată acestui fond la nivel național fiind de circa **675.106.740 lei**, aceasta fiind și suma minimă care ar trebui să fie alocată pentru anul 2019 pentru a permite păstrarea numărului de burse cel puțin egal cu cel din anul precedent.

Chiar și în condițiile acestor creșteri, niciun tip de bursă nu acoperă și cheltuielile lunare ale studenților cu articolele de îmbrăcăminte, încălțăminte și alte aspecte cotidiene de acest tip, respectiv cu materialele de studiu necesare și eventualele participări la manifestări științifice, dacă e să ne referim la bursele de merit sau de performanță.

În plus, solicităm **creșterea fondului de burse acordat studenților bursieri ai statului român**, acordat în cea mai mare parte colegilor români de pretutindeni (etnicii români din Republica Moldova, Ucraina, Serbia ș.a.), dat fiind faptul că **nu s-a mai înregistrat o creștere a acestora din 2008**. Bursa de care beneficiază aceștia în prezent fiind de **65 de euro** pentru ciclul licență, **75 de euro** pentru ciclul de master, respectiv **85 de euro** pentru studenții doctoranzi. În prezent, nicio bursă oferită studenților din România nu poate fi mai mică de 578 lei, în conformitate cu **Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, asistând astfel la o situație de discriminare și puternică inechitate în raport cu studenții bursieri ai statului român.

ANOSR solicită creșterea acestor burse la valoarea bursei minime propuse de CNFIS, **578 lei**, pentru elevi și studenții care urmează programe de studii de licență și bursele de mobilități/lună, pentru studenții care urmează programe de studii de masterat, **1.156 lei**, iar pentru studenții doctoranzi să se alinieze cuantumul bursei cu cel pentru studenții doctoranzi români. Impactul bugetar pe care această măsură l-ar avea fiind de **34.764.773,3 lei** pentru anul 2018, fondul total care ar fi alocat în anul viitor urmând să fie de **104.294.320 lei**. Această măsură trebuie privită și prin prisma faptului că vom celebra în 2018, un veac de la constituirea

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

statului național român unitar, Guvernul României fiind direct responsabil pentru bunăstarea și educația românilor de pretutindeni.

Cu această modificare, fondul total de burse ar urma să ajungă la suma de **781.286.812,6 lei**.

Subvenția pentru cămine-cantine

La inițiativa și propunerile ANOSR, joi, 15 noiembrie 2018, în cadrul ședinței plenare a CNFIS, a fost aproată o nouă „**Metodologie de alocare a fondurilor bugetare destinate subvențiilor cămine-cantine pentru instituțiile de învățământ superior de stat din România**”. În acest context, propunerile bugetare vin în concordanță cu noua metodologie.

Serviciile de cazare și masă pentru studenți reprezintă printre cele mai importante servicii de suport oferite de instituțiile de învățământ superior din România. În marea majoritate a cazurilor, aceste servicii sunt oferite de universități în regim propriu, constituind cea mai accesibilă variantă pentru studenți. De altfel, arhitectura acestui tip de servicii datează din perioada regimului comunist, fiind ulterior dezvoltată o dată cu creșterea numărului de studenți și de instituții de învățământ superior³.

Legea Educației Naționale nr. 1/2011 reprezintă izvorul principal de lege privind acordarea acestor servicii sociale, dreptul studenților de a fi cazați fiind stipulat în **art. 205, alin. (12), (13), (14) și (15)**. Ministerul Educației Naționale alocă o subvenție, generic cunoscută ca și subvenția cămine-cantine, restul cheltuielilor fiind în responsabilitatea instituțiilor de învățământ superior, fiind acoperite din venituri proprii⁴.

Astfel, în conformitate cu **art. 205, alin. (12)** din **Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, „*cheltuielile de întreținere a internatelor, a căminelor și a cantinelor universităților se acoperă din veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ respective și din subvenții de la buget cu această destinație*”. De asemenea, LEN precizează în cadrul aceluiași articol, dar la **alin. (13)**

³ UEFISCDI, *Politici publice privind echitatea în învățământul superior. Studii de impact*, București, 2015, p. 50

⁴ *Ibidem*, p. 51

faptul că „tarifele practicate de universități pentru studenți la cămine și cantine sunt cel mult egale cu diferența dintre costurile de funcționare, cuprinzând cheltuielile de personal, cheltuielile cu utilitățile, cheltuielile cu materiile prime și consumabile și cheltuielile de întreținere curentă și, respectiv, subvențiile de la bugetul de stat”. Aceasta se alocă **lunar**, pentru **fiecare student cazat**, în funcție de mai multe categorii:

- a) Studenți români;
- b) Studenți din țările UE și SEE;
- c) Studenți români copii de cadre didactice;
- d) Studenți români orfani;
- e) Studenți din case de copii;
- f) Studenți străini bursieri ai statului român

Alocația bugetară **diferă de la lună la lună**, în funcție de **anotimp**, pornind de la considerentul că în funcție de **temperaturile exterioare** și de **gradul de solicitare** al studenților, cheltuielile cu căminele diferă semnificativ. De o subvenție de cămin mai ridicată beneficiază categoriile de studenți menționate anterior la lit. b)-lit. c).

Lună/An financiar	2009 -2013	2014	2015	2016
Ianuarie	137	151	151	151
Februarie	137	151	151	151
Martie	118	130	130	130
Aprilie	100	110	110	110
Mai	83	91	91	91
Iunie	57	63	63	63
Iulie	40	44	44	44
August	43	47	47	47
Septembrie	43	47	47	47
Octombrie	100	110	110	110
Noiembrie	137	151	151	151
Decembrie	137	151	151	151
Subvenție unitară/an	1132	1246	1246	1246

Tabel 5. Subvenția unitară cămine-cantine, în funcție de lună, în perioada 2008-2016 (sursa: MENCS)

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Prin urmare, din punct de vedere teoretic, regia de cămin, sau taxa pe care studenții trebuie să o plătească este clar definită și nu se diferențiază în funcție de condițiile de cazare, ci în funcție de costurile utilităților și întreținerii respectivului cămin. Subliniem aici că **Legea nr. 447/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap** stipulează la art. 16, alin. (8) faptul că „**studenții cu handicap grav și accentuat beneficiază, la cerere, de reducere cu 50% a taxelor pentru cazare și masă la cantinele și căminele studentești**”. Această reducere se acordă din bugetele instituțiilor de învățământ superior, publice sau private, în conformitate cu **art. 16, alin. (9)**.

Subvenția cămine-cantine reflectă situația extrem de dificilă a studenților din România atunci când vine vorba despre serviciile studentești pe care universitățile le oferă. Din 2005, numărul locurilor de cazare a scăzut constant, de la **116.021** (2005) la **104.081** (2014). În prezent, căminele studentești de stat din România au o capacitate de **107.682** locuri. Dacă ne raportăm la numărul total de studenți care studiază în universitățile publice din **2016**, și anume **464.149**, locurile disponibile ajung doar pentru **23,19%** dintre aceștia, fiind evident mai puține locuri de cazare decât cererea reală, fapt ce ne îngrijorează și ne determină să atragem atenția din nou asupra faptului că sunt necesare investiții masive în acest sens. În ultimul an pentru care avem date, **2014**, au fost cazați **98.351** de studenți, ceea ce înseamnă că au fost ocupate **94,49%** dintre locurile destinate studenților au fost ocupate efectiv de aceștia.

Datele utilizate în acest studiu provin de la Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, obținute în urma unei solicitări înaintate de Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România în baza Legii nr. 544/2001, în luna septembrie 2016. De asemenea, în aceeași perioadă, un deputat a interpelat MENCȘ pe aceeași chestiune, datele obținute fiind diferite, chiar dacă nu semnificativ. Menționăm că pe alocuri, în documente precum **Raportul privind starea învățământului superior din România**, realizat de MENCȘ, sau în **Raportul public anual**, realizat de CNFIS, există discrepanțe între sumele raportate. În analiza de față vom face apel la datele pe care ANOSR le deține, primite ca răspuns la solicitarea mai sus menționată, și care are ca număr de înregistrare 216/BC/08.11.2016.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

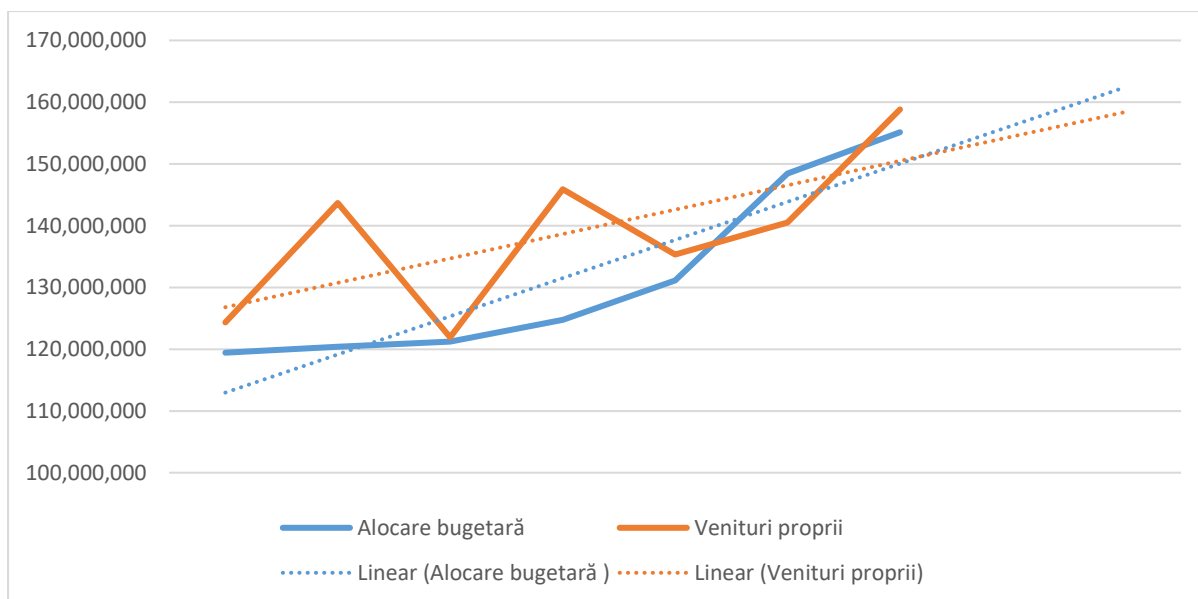

Anul	Alocare bugetară (L.544/2001)	Alocare bugetară (Interpelare)	Venituri proprii cu aceeași destinație	Venituri proprii/Subvenții (%)	Total alocare bugetară + venituri proprii
2008	172.906.784	-	-	-	-
2009	119.432.726	119.590.737	124.340.765	104,11%	243.773.491
2010	120.422.589	120.711.411	143.655.748	119,29%	264.078.337
2011	121.226.318	121.514.701	121.925.610	100,58%	243.151.928
2012	124.772.834	124.694.769	145.919.139	116,95%	270.691.973
2013	131.135.369	131.096.000	135.335.496	103,20%	266.470.865
2014	148.424.557	149.349.851	140.511.013	94,67%	288.935.570
2015	155.131.222	155.129.207	158.829.207	102,38%	313.960.429
2016 ⁵	127.118.711	141.687.000	-	-	-

Tabel 6. Alocarea bugetară și cea provenită din venituri proprii pentru cămine și cantine în perioada 2008-2016 (sursa: MENCȘ, Camera Deputaților)

Conform cifrelor MEN remise ANOSR, cea mai semnificativă alocare bugetară pentru cămine și cantine a fost în 2008, de **172.906.784 lei**. Cea mai mică a fost în anul imediat următor, de doar **119.432.726 lei**. În ceea ce privește totalul fondurilor provenite din venituri proprii, cele mai puține au fost alocate în anul **2011**, doar **121.925.610 lei**, în timp ce în **2015** au fost alocate **158.829.207 lei**, cu mențiunea că nu avem datele din anul 2008. Având în vedere că în general, ponderea dintre venituri proprii și subvenții este relativ egală, veniturile proprii constituind majoritatea fondului total pentru cămine și cantine, suma alocată pentru aceste servicii studentești a fost cea mai mică în anul **2011**, totalul fiind de **243.151.928 lei**. Suma cea mai mare alocată pentru aceste servicii studentești a fost în **2015**, suma totală fiind de **313.960.429 lei**.

⁵ Datele sunt în curs de prelucrare

Figură 1. Alocarea bugetară și cea provenită din venituri proprii pentru cămine și cantine în perioada 2009-2015, în comparație, cu previziune pentru creștere liniară (sursa: MENCȘ, Camera Deputaților)

Având în vedere tendința din ultimii ani și dacă luăm în calcul o creștere liniară pornind de la datele din perioada **2009-2015**, chiar dacă în prezent veniturile proprii tind să acopere mai mult de jumătate din suma destinată căminelor și cantinelor, în viitor, subvenția bugetară va constitui majoritatea acestei sume.

An	Alocare bugetară (L.544/2001)	Diferență procentuală față de anul precedent	Alocare bugetară (Interpelare)	Diferență procentuală față de anul precedent
2008	172.906.784	-	-	-
2009	119.432.726	-30,93%	119.590.737	-
2010	120.422.589	0,83%	120.711.411	0,94%
2011	121.226.318	0,67%	121.514.701	0,67%
2012	124.772.834	2,93%	124.694.769	2,62%
2013	131.135.369	5,10%	131.096.000	5,13%
2014	148.424.557	13,18%	149.349.851	13,92%
2015	155.131.222	4,52%	155.129.207	3,87%

Tabel 7. Evoluția alocării bugetare pentru subvenția cămine-cantine în perioada 2008-2015 (sursa: MENCȘ)

Din punct de vedere al evoluției anuale a fondului total alocat subvenției pentru cămine și cantine, cea mai mare scădere s-a înregistrat în anul **2009**, când s-a înregistrat o scădere de **-30,93%**. La polul opus, cea mai mare creștere s-a înregistrat în anul **2014**, când suma totală a crescut cu **13,18%**, în urma unor demersuri ale Alianței Naționale a Organizațiilor Studentești din România, care s-au finalizat cu proteste în mai multe centre universitare din țară, pe 13 octombrie 2013.

Anul	Subvenții (lei)	Număr studenți fizici căminizați	Subvenția cămine-cantine în medie per student (MENCȘ)	Diferență anuală (%)	Subvenția cămine-cantine în medie per student (MFP)	Diferență anuală (%)
2008	172.906.784	97.746	1768,93	-	2.970,00	
2009	119.432.726	97.701	1222,43	-30,89%	-	
2010	120.422.589	100.363	1199,87	-1,85%	1.157,62	-61,02% ⁶
2011	121.226.318	99.705	1215,84	1,33%	1.157,35	-0,02%
2012	124.772.834	99.738	1251,00	2,89%	1.198,77	3,58%
2013	131.135.369	99.908	1312,56	4,92%	1.307,48	9,07%
2014	148.424.557	98.351	1509,13	14,98%	1.402,15	7,24%
2015	155.131.222	98.707	1571,63	4,14%	1.328,45	-5,26%
2016	127.118.711	97.763	1300,27	-	1.387,10	4,41%
2017	-	-	-	-	1.405,25	1,31%*
2018	-	-	-	-	1.440,38	2,50%*
2019	-	-	-	-	1.440,38	0,00%*

Tabel 8. Suma totală alocată pentru subvenția cămine-cantine și numărul de studenți fizici căminizați în perioada 2008-2016, cu estimare pentru perioada 2017-2019 (sursa MENCȘ și MFP, prelucrare ANOSR)

Dacă analizăm separat subvenția per student căminizat, situația diferă față de alocarea bugetară pentru acest capitol. Acest lucru se datorează și faptului că numărul de studenți a scăzut permanent, însă fluctuațiile nu pot fi explicate în totalitate. Astfel, în perioada **2008-2010**, subvenția acordată pentru fiecare student bugetat cazat în căminele studentești a scăzut cu **61,02%**, de la **2.970 lei**, la **1.157,62 lei**. Ulterior, aceasta s-a situat pe un trend crescător,

⁶ Raportat la anul 2008

* Date prognozate de Ministerul Finanțelor Publice în Bugetul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice pentru anul 2016, [http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/buget2016/Ministerul Educatiei Nationale.pdf](http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/buget2016/Ministerul_Educatiei_Nationale.pdf)

până în anul **2015**, când a scăzut cu **5,26%** față de anul precedent. Cea mai importantă creștere a avut loc în **2013**, cu **9,07%**, chiar dacă Ministrul delegat pentru Învățământ Superior, Cercetare Științifică și Dezvoltare Tehnologică a declarat că aceasta va crește în anul **2014** cu **10%**, în urma protestelor studențești din **13 noiembrie 2013**, organizate la inițiativa ANOSR, creșterea fiind de doar **7,24%**⁸. În **2016**, subvenția acordată pentru fiecare student reprezintă doar **46,7%** din valoarea acordată în anul **2008**. De asemenea, prognoza pentru anii **2017-2019** nu este una prea încurajatoare, creșterile fiind cuprinse între **1,31%** și **2,5%** în baza indicatorilor macroeconomici.

Figură 2. Evoluția procentuală a subvenției cămine-cantine în perioada 2011-2016, raportat la suma alocată în anul anterior, cu prognoză pentru perioada 2017-2019 (sursa: MFP)

⁸<http://www.hotnews.ro/stiri-esential-16033169-ministerul-educatiei-subventia-pentru-cantine-camine-creste-10.htm>

Creșterea subvenției cămine-cantine

Având în vedere faptul că serviciile care gestionează căminele și cantinele sunt realizate de personal nedidactic, ne vom raporta la acesta atunci când vom calcula indicatorul ce cuantifică creșterile salariale ce trebuie să fie cuprinse în subvenția cămine-cantine. Cele mai întâlnite funcții ale personalului nedidactic sunt cele de magazioner, tehnician, îngrijitor, paznic, muncitor calificat sau necalificat. În contextul în care este dificil de cuantificat un procent al creșterilor salariale începând cu vara anului 2016 și având în vedere că cea mai mare parte a persoanelor angajate în direcțiile care gestionează căminele sunt plătite cu salariul minim pe economie, ne vom raporta la creșterea acestuia în perioada 2008-2017.

Prin urmare, în anul **2008**, salariul minim brut pe economie era de **540 de lei**, pentru ca în 2018, acesta să ajungă la **1900 lei**. Prin urmare, creșterea din această perioadă este de **351,85%**. Conform unor date provenind de la Ministerul Educației Naționale, în universitățile din România există cel puțin **2988** de persoane, la nivelul anului **2016**, care lucrează în serviciile sociale oferite studenților (cămine și cantine). Dintre aceștia, **526** sunt încadrați ca personal didactic auxiliar, respectiv **2462** ca personal nedidactic.

Considerând că aceștia sunt plătiți cu salariul minim pe economie, pentru a avea o oarecare imagine asupra cheltuielilor implicate în acest sens de universități, și a faptului că pentru plata acestora, angajatorul plătește **1900 lei**, putem estima că fondul de salarii pentru plata personalului din căminele și cantinele de stat a fost de minim **68.126.400 lei**.

$$1900 \text{ lei} \times 12 \text{ luni} \times 2.988 = 68.126.400 \text{ lei}$$

Prin urmare, universitățile de stat din România alocă pentru plata personalului nedidactic responsabil de serviciile de cantină și cămine, minim **68.126.400 lei**, în condițiile în care MEN a alocat în anul 2016, cel puțin **155.131.222 lei**. Conchidem prin urmare că instituțiile de învățământ superior alocă cel puțin **43,91%** din bugetul destinat căminelor și cantinelor pentru plata drepturilor salariale.

Așa cum am arătat mai sus, în vederea actualizării subvenției cămine-cantine am ținut cont de trei factori importanți: factorul inflaționist, creșterea economică, precum și creșterile

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

salariale. De asemenea, am arătat că indicatorul agregat al celor trei factori trebuie să se aplice valorii subvenției acordate în anul 2008, anul anterior crizei economice. Indicatorii pentru creșteri salariale (2,69), respectiv pentru calculul inflaționist (1,37), trebuie să fie ponderați cu aproximativ procentul din subvenție alocat respectivelor cheltuieli. Prin urmare, pentru anul 2019, subvenția acordată per student căminizat ar trebui să fie minim:

$$[(43,9 \times 2,69 + 56,1 \times 1,38) / 100 \times 1,040428] \times 2.970 \text{ lei} = 2,03 \times 2.970 \text{ lei} = \mathbf{6.029 \text{ lei}}$$

Astfel, luând în considerare ultimele date disponibile referitor la numărul de studenți căminizați, alocația bugetară pentru subvenția cămine-cantine pentru anul 2019 ar trebui să constituie cel puțin **589.413.127 de lei** reprezentând **0,0634% din PIB**.

Fondul pentru transportul studenților

Articolul 205, alineatul (2) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011 prevede faptul că „în timpul anului universitar, studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență, în instituțiile de învățământ superior acreditate, în vârstă de până la 26 de ani, beneficiază de tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru aceste categorii de transport”. În vederea acordării reducerii pe mijloacele de transport în comun, Ministerul Educației Naționale alocă anual o subvenție pentru acoperirea cheltuielilor generate de această facilitate. Aceasta este acordată pentru fiecare student bugetat, respectând condițiile prevăzute la art. 205, alin. (2) din LEN.

În prezent, asistăm la o **variație anuală nesemnificativă** din punct de vedere al **alocării bugetare anuale unitare pentru transport în comun** (acordată pentru fiecare student bugetat). Dacă în anul **2008** aceasta era de **96 lei**, suma acordată fiecărui student în cauză a atins pragul de **107,69 lei** în anul **2014**, pentru a scădea din nou sub pragul de 100 lei, ajungând la suma de **98,19 lei**, după cum a fost proiectată în Bugetul MENCȘ din anul 2016.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

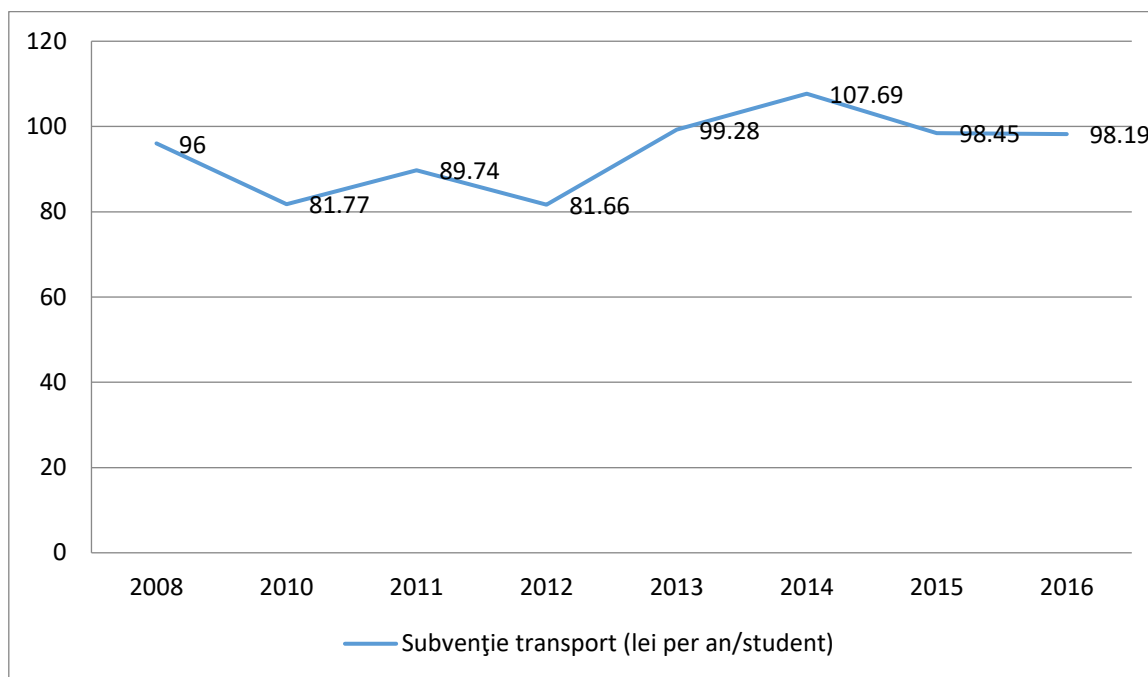

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Proгноza pe care o întâlnim în propunerea de buget nu este nici ea încurajatoare, **urmând ca subvenția să rămână ancorată în jurul sumei de 98 lei.** În mod evident, această alocare este insuficientă, după cum urmează să demonstrăm în continuare.

Tabel 9. Evoluția subvenției bugetare pentru transportul local în comun

În vederea realizării unui calcul pentru estimarea cuantumului total care ar acoperi în mod real prevederile art. 203, alin. (2) din LEN nr. 1/2011 cu privire la reducerea la transportul local în comun al studenților, am realizat o simulare pornind de la *Metodologia de repartizare pe universități a alocațiilor bugetare destinate cheltuielilor de transport pentru studenți*. Pentru a avea o imagine de ansamblu, am calculat sumele unitare/student bugetat alocate pentru transportul în comun al studenților în anul **2016** pentru fiecare centru universitar, pornind de la alocarea bugetară din acest an și coeficienții agregați pe transport conveniți în metodologia mai sus menționată în anul 2015. Am considerat, de asemenea, că un an universitar are **10 luni** în care studenții desfășoară efectiv o activitate didactică sau de practică, în ciuda faptului că, **în realitate, activitățile acestora se pot extinde până la 12 luni/an** dacă luăm în considerare și activitățile de voluntariat și internship, perioadă oricum prevăzută în OMÎ nr. 4055/1996.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În anul **2016**, în proiectul de buget pentru Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice se estima o alocare medie/student fizic bugetat de **98,19 lei/an**, în condițiile în care această sumă este în scădere față de anii precedenți (**98,45 lei – 2015, 107,69 - 2014**). Având datele din octombrie 2015 în ceea ce privește numărul de studenți, bugetul total estimat alocat pentru transportul local în comun al studenților ar fi de **26.610.928,96 lei**.

Oraș	% sumă alocată/lună/student raportată la 50% din costul abonament general lunar (lei) (ce procent acoperă subvenția lunară primită de universități de la MENCȘ din suma totală pe care ar trebui să o acopere)
București	50%
Iași	32%
Brașov	24%
Timișoara	22%
Galați	21%
Cluj Napoca	20%
Craiova	19%
Oradea	17%
Sibiu	17%
Târgu Mureș	16%
Ploiești	13%
Arad	13%
Suceava	13%
Constanța	11%
Alba Iulia	11%
Târgoviște	8%
Bacău	7%
Târgu Jiu	7%
Pitești	6%
Reșița	6%

Tabel 10: Procentul studenților bugetați, la forma de învățământ zi din cadrul ciclurilor de studiu licență și master care ar beneficia teoretic de subvenția de 50%, în raport cu prețurile fiecărei regi de transport urban în parte (Sursa: Prelucrare proprie)

În conformitate cu datele cu privire la numărul de studenți la ciclurile licență și master din România și a tarifelor percepute de regiile de transport local, am calculat ce procent

aproximativ din numărul total de studenți pot beneficia de prevederile Legii Educației Naționale nr. 1/2011, ținând cont de suma alocată anual de la bugetul de stat. Astfel, procentul studenților pentru care ajung banii pentru a se acoperi reducerea de 50% la transportul local în comun variază de la 50% din numărul total în București, la 6% în Pitești sau Reșița.

Având în vedere situația dezastruoasă cu privire la subvenționarea transportului local pentru studenți, ANOSR solicită **creșterea fondului pentru transportul studenților în anul 2019 cu 15.542.367.13 lei, până la suma de cel puțin 44.650.744,29 lei**, astfel încât să fie acoperite, și din punct de vedere teoretic, toate cererile potențial existente în centrele universitare din România, indiferent de specificitățile locale ale regiilor sau societățile de transport în comun, respectiv de tarifele percepute. Prin urmare, subvenția pentru transportul în comun al studenților ar trebui să fie de minimum **163,38 lei/student/an**, raportat la tarifele practicate de regiile de transport în comun din **aprilie 2016**.

Fondul pentru transportul feroviar al studenților

Începând cu luna februarie a anului 2017, **Legea educației naționale nr. 1/2011** prin **art. 205, alin. (2¹)** stabilește că: **„[...] în tot cursul anului calendaristic, studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență, în instituțiile de învățământ superior acreditate, beneficiază de gratuitate la transport intern feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a.”**. Pentru aplicarea acestor prevederi Guvernul, prin Ministerul Transporturilor acordă în baza **Hotărârii de Guvern nr. 42/2017** decontarea de către companiile de transport feroviar a călătoriilor efectuate de către studenți în condițiile stabilite de lege. Conform datelor furnizate de către Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” S.A., în perioada februarie – septembrie 2017 studenții au beneficiat de 3.226.562 cu trenul, contravaloarea totală a acestora constituind 141.584.887,85 de lei.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Luna	Număr călătorii	Contravaloarea călătoriilor	Distanța medie km
Februarie	370,816	16,000,619.70	135.0
Martie	432,697	19,122,015.55	127.6
Aprilie	451,090	21,129,671.75	143.8
Mai	425,360	18,931,238.85	126.7
Iunie	408,499	17,631,389.65	136.0
Iulie	428,614	19,255,486.50	164.9
August	349,158	15,376,822.90	162.8
Septembrie	360,328	14,137,642.95	154.1
Total	3,226,562	141,584,887.85	141.6

Conform acestor date cu trenurile Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” S.A. în perioada februarie – septembrie în medie studenții au beneficiat în fiecare lună, în medie, de **403.320** de călătorii, contravaloare acestora fiind de **17.698.110,98** de lei. În aceste condiții, suma din Bugetul de stat pentru acoperirea cheltuielilor de decont a gratuității la transportul feroviar pentru anul 2018 studenți ar trebui să fie de cel puțin **212.377.331,00 de lei**, reprezentând **0,0228% din PIB**.⁹

Cercetare

Cercetarea în învățământul superior românesc, și nu numai, are de suferit din cauza subfinanțării cronice. Participarea României în cadrul *European Research Area* are de suferit din cauza **finanțării nesatisfăcătoare**, situație ce duce practic la o **migrație masivă a cercetătorilor români, în special a celor tineri**. Conform datelor *Eurostat* din 2012, România ocupa locul **20** în Uniunea Europeană din punct de vedere al alocării bugetare pentru Cercetare-Dezvoltare-Inovare. Astfel, România aloca **290,5 milioane euro**, în timp ce la nivelul UE erau alocate pentru CDI aproximativ **90.670,3 milioane euro**. În timp ce România aloca **0,2%** din PIB pentru cercetare, media la nivel european era de 0,7%, România ocupând ultimul

⁹Procent calculat conform datelor Prognozei 2017-2021 a Comisiei Naționale de Prognoză, Varianta preliminară de toamnă
de http://www.cnp.ro/user/repository/prognoze/prognoza_2017_2021_varianta_preliminara_de_toamna_2017.pdf, PIB 930.000.000.000,00 lei

loc în UE din acest punct de vedere. Țara noastră era pe **ultimul loc** și din punct de vedere al alocării bugetare pentru Cercetare-Dezvoltare-Inovare, aceasta fiind de 14,5 euro/cetățean al României, în timp ce la nivelul UE se alocuau 178,6 euro/cetățean al UE.

România se află pe ultimul loc în Europa și în ceea ce privește inovarea, într-un clasament realizat de *Euraxess* în 2014. Astfel, cu un punctaj de 2,04 din 10, România se află cu mult în urma mediei la nivelul celor 28 de state ale UE, care este de 5,5. De asemenea, țara noastră are **0 puncte** în ceea ce privește colaborarea IMM-urilor inovative între ele (media EU-28: 4,21) sau la implementarea unor produse/procese inovative de către acestea (media EU-28: 4,31). România stă prost și la capitolul inovării cu mijloace proprii a IMM-urilor (RO: 0,012, EU-28: 5,13), vânzarea și introducerea pe piață a unor produse inovative (RO: 0,029, EU-28: 4,88), numărul de studenți doctoranzi non EU (RO: 0,059, EU-28: 7,71) sau numărul de articole publicate în colaborare cu parteneri internaționali (RO: 0,079, EU-28: 1,75).

Trebuie să remarcăm că, în acest context, România deține un număr mare de angajați bine pregătiți în industrii de vârf (RO: 6,58, EU-28: 6,65) și stă foarte bine la capitolul exporturi de producție medium și high-tech (RO: 6,16, EU-28: 6,58). De asemenea, instituțiile de învățământ superior au un număr semnificativ de noi absolvenți ai școlilor doctorale, punctajul României fiind la egal cu media la nivel european. Totuși, dacă privim acest lucru prin prisma problemelor care au zguduit sistemul școlilor doctorale în ultimii ani, putem considera că acest aspect nu este neapărat un punct forte.

Chiar dacă din punct de vedere teoretic, România stă bine la capitolul strategii, menționând aici printre altele *Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020*, acestea nu pot fi implementate în lipsa unei finanțări corespunzătoare. În ultimii ani, procentul din PIB alocat cercetării a fost într-o continuă scădere. Astfel, în anul **2015** au fost alocați **0,31%** din PIB, în anul **2016** – **0,29%**, iar în anul **2017**, cele mai optimiste scenarii conchid alocarea a **0,27%** din PIB pentru cercetare, deși **articolul 8 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, care prevede că „*pentru activitatea de cercetare științifică se alocă anual, de la bugetul de stat, minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv*”. Prin urmare, solicităm ca **pentru cercetarea românească să fie alocat în anul 2017 un procent de minimum 1% din Produsul Intern Brut**.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Investiții

Unul dintre capitolele bugetare cele mai afectate de tăierile cauzate de problemele economice ale României din perioada crizei financiare este capitolul ce se referă la investițiile din instituțiile de învățământ superior. Investițiile realizate de MENCȘ, precum și obiectivele de capital și alte dotări au suferit cele mai mari pierderi. Bugetul destinat investițiilor și reparațiilor capitale pentru infrastructura academică a scăzut până în anul 2014 cu **84,77%** față de anul **2008**, ajungând, de la un total de **556.060.000 lei** în **2008**, la doar **84.700.000 lei** în **2014**. De asemenea, suma acordată pentru obiective de capital și alte dotări a scăzut de la **1.009.590.000 lei** în **2008**, la **47.360.000 lei** în 2014, înregistrându-se o scădere de **95,31%**.

În anul **2016** a fost alocată pentru obiective de capital și alte dotări, dar și pentru alte investiții, suma totală de **154.374.000 lei**, reprezentând 9,86% din suma totală care a fost alocată în 2008 (**1.565.650.000 lei**). Având în vedere indicii utilizați în analiza noastră, în această situație vom calcula creșterea bugetară necesară pentru acest capitol utilizând doar factorii care înglobează creșterea economică și inflația, indicele utilizat în acest caz fiind **1,488**, aplicat sumelor alocate în anul 2008. Prin urmare, suma totală care ar trebui alocată investițiilor ar trebui să ajungă la **2.553.014.892**, cu **2.398.640.892 lei** mai mult decât în 2016, însemnând o creștere de **1653,79%**.

Chiar dacă creșterile solicitate sunt foarte mari din punct de vedere procentual, acestea sunt absolut necesare, având în vedere faptul că infrastructura academică, precum și spațiile destinate serviciilor studențești, se află într-o stare deplorabilă în foarte multe dintre cazuri, nefiind suficiente pentru a îndeplini toate solicitările venite din partea studenților, fie că ne referim la cămine supraîncărcate sau cantine supraaglomerate.

Tabere studențești

În conformitate cu **articolul 12, alineatul (3) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, „statul acordă premii, burse, locuri în tabere și alte asemenea stimulente elevilor și studenților cu performanțe școlare și universitare, precum și cu rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională sau în activități culturale și sportive”.

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În acest an, în urma demersurilor realizate de către **ANOSR**, s-au suplimentat locurile de tabără cu 4.000 de locuri, observându-se o creștere cu 66,6%, de la 6.000 la 10.000 de locuri. Acestea se acordă exclusiv în perioada estivală, prin Programul Național „Tabere Studențești”. Pentru aceste locuri, MTS plătește câte **100 lei** pentru fiecare dintre cele cinci zile de tabără, efortul bugetar total fiind de **5.000.000 de lei**.

În cadrul *Raportul ANOSR cu privire la implementarea Programului Național „Tabere Studențești” 2018*, ANOSR a demonstrat importanța implementării unor măsuri precum creșterea duratei unui sejur de tabără de la 5 la 7 zile, introducerea taberelor studențești de iarnă, creșterea alocației zilnice de masă, dezvoltarea de mecanisme de monitorizare și evaluare a Caselor de Cultură ale Studenților în procesul de gestionare a Programului Național „Tabere Studențești”, ponderea locurilor alocate pe criterii sociale ar trebui să fie de minimum 30%.

Creșterea subvenției alocate pentru masă de la 40 lei/zi/student, la **70 lei/zi/student**, și creșterea subvenției de cazare de la 60 lei/zi/student la **80 lei/zi/student**, de exemplu, ar duce la un cost total al programului național de tabere, de **7.500.000 lei**, în creștere cu **2.500.000 lei** față de suma alocată în prezent. Așadar, subvenția pentru cazare și masă ar crește de la 100 lei/zi/student, la **150 lei/zi/student**.

Creșterea subvenției alocate pentru masă și cazare la **150 lei/zi/student** și **prelungirea sejurului de tabără de la 5 la 7 zile** ar duce la un cost total al programului de tabără de **10.500.000 lei**, în creștere cu **5.500.000 lei** față de suma alocată în prezent.

ANOSR a demonstrat, prin taberele organizate pentru studenții proveniți din medii dezavantajate, importanța acestor forme de sprijin pentru studenți, **taberele fiind una din principalele modalități de recompensare și de stimulare a performanței studenților din România.**

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Sinteză creșteri bugetare solicitate (învățământ superior + cercetare)

Capitol bugetar	Sumă totală alocată în prezent (lei)	Sumă totală solicitată pentru anul 2019 (lei)	Suma necesară a fi alocată în plus în anul 2019 (lei) (diferență sumă solicitată pentru anul 2018 - sumă alocată în prezent)	Creștere procentuală necesară pentru a se ajunge la suma solicitată pentru anul 2019	Procent total din PIB solicitat a fi alocat în anul 2018 pentru acest capitol bugetar	Procent din PIB necesar a fi alocat suplimentar în anul 2018 pentru acest capitol bugetar pentru a se ajunge la suma solicitată ¹⁰
Finanțarea de bază	2.177.78.000 (2018)	6.270.306.000	4.092.522.000	287,92%	0,6742% din PIB	0,4401% din PIB
Fondul pentru burse studențești	676.992.492,6 (buget 2018)	781.286.812,6	104.294.320	115,41%	0,0840% din PIB	0,0112% din PIB
Subvenția pentru cămine-cantine	171.410.000 (buget 2018)	589.413.127	418.003.127	343,86%	0,0634% din PIB	0,0449% din PIB
Fondul pentru transportul studenților	29.108.377,16 (estimare 2018)	44.650.744,29	15.542.367,13	153,40%	0,0048% din PIB	0,0017% din PIB
Investiții	134.000.000 (CNFIS 2016)	2.553.014.892	2.419.014.892	1905,24%	0,2745% din PIB	0,2601% din PIB
Tabere studențești	5.000.000 (2018)	10.500.000 lei	5.500.000	210%	0,0011% din PIB	0,0006% din PIB
TOTAL solicitări creșteri bugetare învățământ superior	3.194.294.869,76	10.249.171.575,89	7.054.876.706,13	320,86%	1,1021% din PIB necesar a fi alocat în total	0,7586% din PIB creștere necesară în 2017
Cercetare	0,27% din PIB (estimare 2018)	1% din PIB	-	270,37%	1 % din PIB	0,73 % din PIB
Transportul feroviar al studenților	-	212.377.331	-	-	0,0228% din PIB	

¹⁰ Calculat conform datelor Prognozei 2017-2021 a Comisiei Naționale de Prognoză, Varianta preliminară de toamnă

http://www.cnp.ro/user/repository/prognoze/prognoza_2017_2021_varianta_preliminara_de_toamna_2017.pdf, PIB 930.000.000.000,00 lei

TOTAL solicitări creșteri bugetare cercetare + învățământ superior	-	19.761.548.906,89	-	-	2,1249% din PIB	1,4886% din PIB
---	---	--------------------------	---	---	------------------------	------------------------

Concluzii

În vederea îmbunătățirii situației învățământului superior românesc, pentru a sprijini studenții și viitorul României, Guvernul ar trebui să aloce suplimentar pentru educație și cercetare suma de **19.761.548.906,89 lei** în anul **2019**, reprezentând o creștere de **1,489%** din Produsul Intern Brut al României din anul 2018, proiectat în toamna anului 2018. Suma este una semnificativă, dar vizează, practic, toate aspectele care garantează un învățământ de calitate: **finanțarea de bază, fondul pentru burse studentești, subvenția pentru cămine și cantine, fondul pentru transportul studenților, cercetarea, investiții de capital sau fondul pentru tabere studentești.**

Creșterile solicitate pornesc de la o tristă realitate: sistemul de educație din România nu este finanțat nici măcar la nivelul anului 2008, în ciuda faptului că cerințele acestuia din prezent generează mult mai multe costuri decât acum 10 ani. De asemenea, **finanțarea învățământului superior nu ține cont de aspecte elementare precum inflația, creșterea economică sau creșterile salariale ale personalului didactic sau nedidactic.**

Prin urmare solicităm Guvernului României și Parlamentului României, precum și tuturor partidelor politice, să realizeze un consens cu privire la **necesitatea creșterii finanțării sistemului educațional românesc**, în speță a învățământului superior, astfel încât să nu mai existe generații „de sacrificiu”, marcate de un act educațional a cărui calitate suferă din cauza **subfinanțării cronice.**

ANOSR este membru în:

European
Students'
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
Românie
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223